

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Iustitia Et Iure ceterisque Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

4 Quid & quotuplex est Ius patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

Sufficit possessio conferendi.

electionem, & collationem validam esse, etiam si patronus, elector, vel collator reuera ius non habebat, sed illud competebar alteri, modo tempore illius actus fuerit in pacifica possessione iuris illius; ita ut praesumeretur talis. ita expressè habemus: de praesentatione quidem, cap. Consultationi, tit. de iure patronatus; de electione vero, cap. Querelam, de electione & electi potest. de collatione, cap. Cum olim, de causa possess. & propriet. Hoc ipso enim quo est in pacifica possessione illius iuris, & passim habetur talis, voluerunt iura actum valere. argumento in L. Barbarius. 7. de officio praetoris.

DUBITATIO IV.

Quid & quotuplex est Ius patronatus.

17 Ius patronatus.

Notandum est, *Ius patronatus* dupliciter accipi in iure. Primò, Pro iure, quod habent patroni in liberos ex manumissione: & sic accipitur lib. 37. 7. de iure patronatus; nec pertinet ad nostrum institutum. Secundò, Accipitur pro iure praesentandi ad beneficium, competens patronis beneficiorum & Ecclesiarum, quod etiam vocatur Ius aduocationis, ut patet cap. Quia Clerici, de iure patronatus. hoc modo accipitur in proposito, & à DD. communiter sic definitur: *Ius patronatus* est potestas praesentandi instituendum ad beneficium Ecclesiasticum vacans. Dico *vacans*; quia si non vacet, est irrita praesentatio; ut docent omnes DD & merito; quia est contra bonos mores, utpote praebens occasionem captandae mortis; cap. Nulla, de concess. praebendae.

Quid Ius patron.

18 Patron. Ecclesiasticus.

Est autem hoc Ius duplex; Aliud enim est Ius patronatus Ecclesiastici, aliud laici. *Ius patronatus Ecclesiastici* iuxta Couarruiam in qq. pract. c. 3. 6. n. 2. dicitur, non quod Ecclesiasticus possidet; (is enim etiam laicum patronatum possidere potest) sed quod competit alicui ex eo, quod ex bonis Ecclesiasticis Ecclesiam fundauit, vel extruxit, vel dotauit, vel quod habetur ratione Reformationis Ecclesiae, aut dignitatis Ecclesiasticae; ut si fundasti Ecclesiam, id est, si tribuisti fundum in quo edificata est; si eam extruxisti, vel dotasti, si beneficium pecunia ex bonis Ecclesiasticis percepta erexisti, habes Ius patronatus Ecclesiastici, seu patronatum Ecclesiasticum. Item si habes ius praesentandi, quia Decanus, Praepositus, Abbas, vel Episcopus, &c. hoc Ius est patronatus Ecclesiastici; ita Glossa in Clement. 2. de iure patron. & alij.

19 Patronatus laicus.

Ius patronatus laici dicitur, quod competit alicui, quia ex bonis patrimonialibus, seu saecularibus Ecclesiam fundauit, vel construxit, vel dotauit, aut beneficium aliquod erexit, aut quia ab aliquo horum cautam habuit.

20

Norandum Primò, Si patronatus laicus donatione vel testamento, vel alia ratione transferatur in Ecclesiam, Capitulum, vel Monasterium, vel annexatur alicui beneficio, v. g. Decanatu, Praepositura, &c. tunc fieri patronatum Ecclesiasticum, & de illo tamquam de Ecclesiastico iudicandum; ut notauit Couarruias supra, & colligitur ex cap. vnic. §. vltimo, de iure patronatus, in 6.

21

Secundò, Ius illud praesentandi, quod competit confraternitatibus vel sodalitatibus, quae aliquam cappellam vel beneficium collatis symbolis vel aliter instituerunt, esse patronatus laici; quia

ipsi laici sunt, & ex bonis saecularibus instituerunt: unde de illo tamquam de laicorum patronatu iudicandum; quamuis ipsi in quibusdam locis Ecclesia vocentur. vide Couarruiam supra, & Glossam in d. cap. vnicum.

DUBITATIO V.

Quibus modis acquiritur Ius patronatus, respectu Ecclesiae vel Beneficij.

Respondeo, Primò acquiritur, si quis Ecclesia construenda fundum concedat. cap. Nobis, de iure patrona. & cap. Quicumque, cap. De terminis. 16. qu. 7. Secundò, Si eam cum consensu Episcopi construat. Tertio, Si eam dote vel beneficium aliquod erigar; colligitur ex iisdem Canonibus, & ex Concilio Trident. sess. 25. de reformatione. cap. 9. Quarto, Multiplicatis praesentationibus per tempus, quod memoriam hominum excedat. Ita Concilium Trident. supra. Quintò, Concessione Pontificis, ut si Ecclesia ab initio fuerit libera, nulli patronatu subiecta, & ut melius defendatur ab aliorum iniurijs, Pontifex adoptet illi patronum. hoc modo plerumque Principes seculares videntur consecuti ius patronatus in Ecclesijs cathedralibus & dignitatibus: non enim ipsi vel eorum maiores, omnes illas Ecclesias vel dignitates fundauerunt aut dotarunt: sed pleraque fundata & dotata sunt vel ex bonis Ecclesiasticis, ut ex decimis & fructibus bonorum iam ante Ecclesiam donatorum, vel ex symbolis & elemosynis fidelium, vel ex opulentiorum hominum patrimonijs, qui se suaque omnia Ecclesiae vel Monasterio consecrabant. unde illae Ecclesiae dignitates ab initio erant liberae, nulli patrono subiectae. Similiter beneficia pleraque libera erant; nam ex bonis communibus Ecclesiae erecta sunt. Itaque tunc Praelati non nominabantur à Principibus, sed eligebantur, vel à clero simul & populo, ut primis saeculis fieri consueuerat; vel à clero solo, ut medijs saeculis factitatum fuit. Tandem posterioribus saeculis, partim usurpatione, partim Pontificum concessione hoc ius nominandi plerisque locis obtentum est à Principibus, politicae administrationis intuitu; qua in re concedenda vel permitteuda Pontifices se faciliores praebuerunt; quod sperandi Ecclesias per eos diligentius fore defendendas.

Notandum Primò, Concilium Trident. circa huius iuris acquisitionem, possessionem & alienationem, multa constituisse: sessione enim 14. cap. 12. statuit, ut nemo cuiusvis dignitatis, Ecclesiasticae vel saecularis, quacumque ratione, nisi Ecclesiam, beneficium, aut cappellam de nouo fundauerit & construxerit; seu iam erectam, (quae tamen sine sufficienti dote fuerit) de suis proprijs & patrimonialibus bonis competenter dotauerit, Ius patronatus impetrare aut obtinere possit, & ut institutio reuocetur Episcopo. haec tamen intelligenda sunt in futurum: similiter & caput sequens. sess. verò 25. cap. 9. de reformatione, dat Episcopis potestatem examinandi patronorum titulos, & abrogat multorum iura, quae iuxta formam ibi praescriptam probata non fuerint. Item dat eisdem potestatem examinandi praesentatos, siue ab ipsis instituendi sint in beneficijs, siue ab inferiore. Denique vetat Ius patronatus

22 Quinque modi acquirendi patronatus.

23 Ius patronatus Principum.

24 Conc. Trident. de iure patronorum.

Examinandi patronorum titulos, & abrogat multorum iura, quae iuxta formam ibi praescriptam probata non fuerint.